

PELS RIJCKEN

Rechtbank Den Haag

Zitting van 29 oktober 2019, 09.30 uur
Zaaknummer C/09/550982 / HA ZA 18/388

Staat der Nederlanden (ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid) / Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten (NJCM) c.s.

Pleitnota C.M. Bitter

1 Inleiding

- 1.1 SyRI voorspelt geen gedrag van mensen en het maakt ook geen gebruik van een zelflerend algoritme. Dat het voorspellen van gedrag van mensen de kern van SyRI zou zijn, is een misvatting die in de media steeds vaker wordt gehoord en die ook in deze procedure een centrale rol speelt doordat eisers hierop blijven wijzen. Het is onjuist; SyRI is daar niet voor bedoeld. De Staat heeft dat in de processtukken toegelicht. Ik ga er zo verder op in.
- 1.2 Deze procedure gaat in de kern over de vraag naar de verbindendheid van de wetgeving waarin het instrument SyRI is geregeld. Uit de wetsgeschiedenis volgt hoe zeer de wetgever het van belang vindt dat het instrument er is. Dat betekent niet dat de rechter de wetgeving niet kan toetsen, in het bijzonder aan artikel 8 EVRM, maar het grote belang dat de wetgever eraan hecht is daarbij wel een gegeven.
- 1.3 De Staat beperkt zich vandaag in zijn pleidooi tot de verbindendheid van de SyRI-wetgeving. De conclusie is dat de SyRI-wetgeving in al haar onderdelen verbindend is. Van strijd met hoger recht is geen sprake.

2 Achtergronden, doel en noodzaak van SyRI

- 2.1 SyRI is ontwikkeld en wettelijk geregeld ten behoeve van de voorkoming en bestrijding van onrechtmatig gebruik van overheidsmiddelen op het terrein van de sociale zekerheid en inkomensafhankelijke regelingen, de belasting- en premieheffing en de arbeidswetten. Sociale zekerheid is één van de pijlers van de maatschappij. Sociale zekerheidsfraude doet afbreuk aan het maatschappelijke draagvlak voor sociale voorzieningen en aan een doelmatige uitvoering, en kan bovendien het economisch welzijn van Nederland schade toebrengen.

Vgl.:

-CRvB 2 april 2019, ECLI:NL:CRVB:2019:1223, rov. 4.6;

-CRvB 7 mei 2019, ECLI:NL:CRVB:2019:1591, rov. 4.5.

Ter illustratie: in de periode 2013 – 2018 hebben het UWV, de SVB en gemeenten binnen verschillende wetten ruim 744 miljoen euro aan fraude geconstateerd.¹ Dit cijfer zegt vanzelfsprekend niets over de omvang van niet-geconstateerde fraude, in dit cijfer is geen aanverwante economische en maatschappelijke schade betrokken en ook is niet gezegd dat SyRI bij al deze wetgeving soelaas zou bieden. Het cijfer zegt verder niets over het preventieve effect dat van SyRI uit zal gaan. Niettemin laat het cijfer zien hoe reëel de problematiek is. De aanpak van misbruik van sociale voorzieningen en uitkeringen is gelet op het voorgaande cruciaal. Daarover zijn partijen het met elkaar eens.

- 2.2 Bij die aanpak wordt in de eerste plaats gedacht aan controle door een kritische beoordeling van de eigen gegevens van de uitkeringsinstantie, steekproefsgewijs of op een andere manier. Maar dat blijkt in de praktijk niet genoeg te zijn. De praktijk heeft uitgewezen dat sociale zekerheidsfraude, of onterechte aanspraken, vaak pas aan het licht komen indien de gegevens kunnen worden gevalideerd met gegevens over de betrokkene van derden. Op die manier kunnen discrepanties aan het licht komen die erop kunnen duiden dat iemand ten onrechte aanspraak maakt op een uitkering of zelfs fraude pleegt. Voor een effectieve en efficiënte aanpak is daarom cruciaal dat de bestuursorganen die een taak hebben op dit terrein, op een adequate manier gegevens met elkaar kunnen vergelijken.
- 2.3 Dit is geen nieuw inzicht; er bestaat al geruime tijd consensus over. In de Wet Werk en Bijstand was al een regeling voor bestandskoppeling opgenomen.² Ter bescherming van de privacy is in 2001 voor de vergelijking van gegevens op dit terrein de Stichting Inlichtingenbureau (IB) opgericht, met de functie van trusted third party.³ Voor de totstandkoming van SyRI zijn pilots uitgevoerd met het oog op toepassing van bestandskoppeling op het hele terrein van de sociale zekerheid en inkomensregelingen. Dat is uitgemond in de wet waarmee voor SyRI een wettelijke grondslag is gecreëerd. Na een schriftelijke vragenronde is de wet zowel in de Tweede als in de Eerste Kamer als hamerstuk gepasseerd. Zo evident was voor het parlement dus dat dit nodig is.

3 Werking van SyRI

- 3.1 Met behulp van SyRI kunnen onder bepaalde wettelijk geregelde voorwaarden en afhankelijk van de opzet van het onderzoek, gegevens die colleges van burgemeester

¹ De cijfers zien op de Participatiewet, WW, Toeslagenwet, IVA, WGA, WAO, WaJong, Ziektewet, AIO, AOW, ANW en AKW. Zie het Rijksjaarverslag 2018 van het ministerie van SZW.

² Artikel 64 WWB.

³ Besluit van 13 december 2001, *Stb.* 2001, 686. Het Inlichtingenbureau is nu in het Besluit SUWI geregeld.

en wethouders, UWV, SVB, Inspectie SZW, Belastingdienst en/of de IND hebben verkregen en die onder andere zijn verzameld om controle en toezicht te kunnen uitoefenen, met elkaar worden vergeleken. De vergelijking wordt uitgevoerd door een derde partij, het IB⁴, dat de gegevens pseudonimiseert.

- 3.2 De vergelijking van gegevens strekt er niet toe te voorspellen wie zal frauderen, of om anderszins gedrag van mensen te voorspellen. Dat wordt vaak gezegd, en ook in de stellingen van eisers speelt het een heel belangrijke rol, maar het is echt onjuist. SyRI is nadrukkelijk géén hulpmiddel bij het voorspellen of een individu een overtreding zou kunnen begaan; SyRI zegt niets over toekomstig gedrag en is daar ook niet op gericht of geschikt voor. Er worden alleen bestaande gegevens met elkaar vergeleken, op discrepanties. De vergelijking van gegevens strekt er alleen toe discrepanties tussen de verschillende bestaande gegevens waar te nemen, en op die manier gevallen te selecteren waarin nader onderzoek kan worden gedaan naar de rechtmatigheid van aanspraken op bijvoorbeeld een uitkering. Er wordt gekeken naar een onwaarschijnlijke combinatie van twee of meer gegevens die erop kán duiden dat nader onderzoek aangewezen is.⁵

In de conclusie van antwoord zijn voorbeelden genoemd. Ik noem er hier twee:

- a) voor een adres van iemand die als alleenstaande een uitkering krijgt wordt afvalstoffen-/rioolheffing conform de categorie meerpersoons huishouden betaald;
- b) er is huurtoeslag toegekend aan iemand die ook als eigenaar van een pand is geregistreerd.

Die combinatie van gegevens roept vragen op, die aanleiding kunnen vormen voor nader onderzoek naar de rechtmatigheid van de aanspraak.

De vragen op basis waarvan de vergelijking in het kader van SyRI wordt gemaakt zijn op voorhand bepaald en worden niet gedurende de vergelijking aangepast of aangevuld.⁶ Verder wordt hier benadrukt dat met SyRI ook geen sprake is van machine learning, waaronder deep learning, en een zelflerend systeem; er wordt géén gebruik gemaakt van een algoritme dat zichzelf traint.⁷

- 3.3 De gevallen waarin discrepanties zijn onderkend, worden nog handmatig door de analyse-eenheid van de Inspectie SZW onderzocht op eventuele false positives.

⁴ Zie artikel 1, lid 1 aanhef en onder m Wet SUWI: "de als zodanig door Onze Minister aangewezen instelling die is belast met de coördinatie en dienstverlening ten behoeve van de gemeenten bij de verwerking van gegevens, voor zover dit noodzakelijk is voor de uitvoering van taken op het gebied van sociale zekerheid."

⁵ Zie ook *Kamerstukken II 2017-2018*, 32 761, nr. 122, p. 2.

⁶ Dit volgt uit artikel 5a.1 lid 2 aanhef en onder d en 5a.2 lid 3 aanhef en onder e Besluit SUWI.

⁷ Zie ook *Kamerstukken II 2018-2019*, 26 643, nr. 578, p. 4: "Anders dan de Afdeling veronderstelt, is SyRI geen toepassing van *deep learning* en ook geen zelflerend systeem." en Kamervragen (Aanhangsel) 2018-2019, nr. 1037, p. 2: "Met SyRI worden bestanden met bestaande feitelijke gegevens met elkaar vergeleken met behulp van een eenvoudige beslisboom."

Het voorbeeld van een dergelijke *false positive* dat ook eerder is genoemd in de conclusie van antwoord, is dat van een groot aantal ogenschijnlijk niet gerelateerde personen die op hetzelfde adres wonen, wat een verzorgingshuis blijkt te zijn.

Ten overvloede: bij deze handmatige controle worden geen nieuwe gegevens opgevraagd, maar maakt de Inspectie SZW gebruik van de door het IB aangeleverde gegevens.

- 3.4 Voor de gevallen die na de controle door de Inspectie SZW overblijven wordt een risicomelding aan het betrokken bestuursorgaan gedaan. Van belang is dat een risicomelding nooit zelfstandig grond kan vormen voor handhaving; een risicomelding kan alleen dienen als aanleiding om in het concrete geval verder onderzoek te doen. Of wel of geen verder onderzoek wordt gedaan, wordt besloten door het bij de risicomelding betrokken bestuursorgaan. Als inderdaad verder onderzoek wordt gedaan, kan blijken dat een burger – bewust óf onbewust – fouten heeft gemaakt.
- 3.5 Het komt er in de kern dus op neer dat SyRI de betrokken bestuursorganen in staat stelt om, zonder aanzien des persoons, een gerichtere selectie mogelijk te maken van de gevallen voor nader onderzoek dan op basis van een steekproef of handmatig mogelijk is. SyRI is erop gericht om effectiever en efficiënter te kunnen handhaven. In de rechtspraak is bestandskoppeling met het oog op de selectie van controlegevallen aanvaard. Daarbij is het grote belang van onjuist gebruik van sociale voorzieningen onderstreept. Ik verwijs in dit verband naar 4.9 van de conclusie van antwoord.

Zie bijv. ook CRvB 5 juni 2018, ECLI:NL:CRVB:2018:1545, rov. 4.5.

4 De vele misvattingen die over SyRI bestaan

SyRI is geen risicoprofileringsstelsel en is niet gericht op het voorspellen van gedrag

- 4.1 Uit de beschrijving van de werking van SyRI zoals ik die hiervoor heb geschetst volgt al dat SyRI, anders dan eisers stellen, geen 'risicoprofileringsstelsel' is, waarbij de toepassing leidt tot risicoprofielen van burgers. SyRI is er louter op gericht in een concreet afgebakend project afwijkingen te vinden in bestaande gegevens van wat op basis van de risico-indicatoren – feitelijk en objectief – mag worden verwacht.⁸ De voorbeelden die zijn gegeven, maken dat ook duidelijk. Met het voorspellen van gedrag heeft dat niets te maken. SyRI is daar ook niet op gericht.⁹ Het gaat om bestaande gegevens, die juist mede dienen voor de controle van de juistheid van

⁸ Zie *Kamerstukken II 2018-2019*, 32 761, nr. 129, p. 2: "In de brief van FNV Uitkeringsgerechtigden wordt gesteld dat "SyRI is gericht op het op grote schaal profileren van burgers". Ik benadruk dat SyRI geen instrument is waarmee profielen van burgers kunnen worden opgesteld om daarmee toekomstig gedrag te voorspellen. SyRI is erop gericht om in een concreet afgebakend project in bestaande, bij de bestuursorganen reeds aanwezige, gegevens opvallende verschillen te vinden met wat op basis van de risico-indicatoren – feitelijk en objectief – mag worden verwacht."

⁹ Zie ook *Kamerstukken II 2017-2018*, 32 761, nr. 122, p. 2 en *Kamerstukken II 2018-2019*, 26 643, nr. 578, p. 4: "SyRI is nadrukkelijk géén hulpmiddel bij het voorspellen of een individu een overtreding zou kunnen begaan."

aanspraken. Die gegevens worden vergeleken op discrepanties, zoals toegelicht. Gegevens worden slechts samengebracht voor de duur van het project en zijn alleen beschikbaar voor het doel van het betreffende project.¹⁰ De gegevens worden per project en afgescheiden van de gegevens van andere projecten opgeslagen.¹¹ Zij kunnen ook niet onderling met elkaar vergeleken worden. Daarnaast gelden strikte bewaartermijnen en wordt het merendeel van de gegevens bijna meteen na de vergelijking al weer vernietigd:

- alle gegevens over de gevallen die niet naar de Inspectie SZW gaan voor de handmatige check op false positives, het sleutelbestand en de bronbestanden moeten binnen vier weken na die check worden vernietigd¹²;
- alle gegevens over de gevallen die na de handmatige check door de Inspectie SZW niet resulteren in een risicomelding, moeten binnen vier weken na die vaststelling worden vernietigd¹³;
- de overgebleven gegevens die in het kader van het betreffende SyRI-project zijn verkregen moeten worden vernietigd nadat de resultaten van de risicomelding zijn teruggekoppeld aan de minister en in ieder geval uiterlijk twee jaar nadat het SyRI-project is aangevangen.¹⁴
- de risicomeldingen worden bewaard tot maximaal twee jaar nadat zij in het register risicomeldingen zijn opgenomen,¹⁵ net zo lang als het bestuursorgaan de risicomelding mag gebruiken.¹⁶

Doel van het register is slechts om projectdeelnemers en bestuursorganen te informeren over de risicomeldingen en om subjecten van risicomeldingen op aanvraag te informeren of hun gegevens in het register zijn opgenomen.¹⁷

- 4.2 Van het systematisch in de gaten houden en voorspellen van gedrag van burgers is, zo mag uit het voorgaande blijken, geenszins sprake.

Er is met SyRI geen sprake van big data-onderzoek en datamining

- 4.3 Met het voorgaande hangt samen dat evenmin sprake is van big data-onderzoek en datamining. Er worden alleen gegevens gebruikt die op grond van het risicomodel noodzakelijk zijn om de SyRI-analyse te verrichten en die afkomstig zijn van een

¹⁰ Vgl. *Kamerstukken II* 2012-2013, 33 579, nr. 7, p. 4: "Gegevens die in het kader van SyRI worden uitgewisseld, mogen niet verder gebruikt worden dan voor het doel waarvoor SyRI is ingezet."

¹¹ Vgl. artikel 5a.2 Besluit SUWI.

¹² Artikel 5a.2 lid 4 Besluit SUWI.

¹³ Artikel 5a.3 lid 3 Besluit SUWI.

¹⁴ Artikel 5a.3 lid 5 Besluit SUWI.

¹⁵ Artikel 5a.5 lid 5 Besluit SUWI.

¹⁶ Artikel 65 lid 6 Wet SUWI.

¹⁷ Artikel 5a.5 lid 1 Besluit SUWI.

beperkt aantal partijen. Welke gegevens noodzakelijk zijn, is *vooraf* gedefinieerd en bepaald aan de hand van het doel van het samenwerkingsverband. De dataset waarvan gebruik gemaakt mag worden, is beperkt tot ten hoogste de in artikel 5a.1 Besluit SUWI genoemde gegevens. Binnen SyRI is dus sprake van gerichte analyse van een begrensde dataset, op basis van een vooraf vastgelegd welomschreven doel. Dit in tegenstelling tot big data-onderzoek of datamining, waarbij eerst grote hoeveelheden gegevens worden samengebracht en vervolgens naar correlaties wordt gezocht, bijvoorbeeld om een voorspellend profiel te creëren. Bij big-data onderzoek is ook geen sprake van een vooraf vastgesteld doel. Kenmerk van big data-onderzoek is juist dat het doel vooraf niet vaststaat en gedurende het onderzoek kan wijzigen, afhankelijk van de uitkomsten van de analyse op een grote hoeveelheid ongestructureerde data. Daarvan is met SyRI uitdrukkelijk geen sprake.

SyRI is geen strafrechtelijk register en er is geen sprake van heimelijkheid

- 4.4 Burgers lopen in het geval van toepassing van SyRI ook niet het risico opgenomen te worden in een strafrechtelijk register en zodoende te worden gestigmatiseerd. SyRI is geen strafrechtelijk register. Er is ook al geen sprake van heimelijke risicoanalyses of observatiemethodes of van heimelijk toezicht of surveillance van privé-communicatie¹⁸. SyRI vergelijkt immers alleen *bestaande* gegevens van verschillende partijen met taken op het gebied van sociale zekerheid en inkomensregelingen met elkaar; gegevens die de burger veelal zelf aan de betreffende bestuursorganen heeft verstrekt en gegevens die die bestuursorganen ook onbetwist mogen gebruiken voor hun controle- en toezichtstaken. Ik wijs er daarnaast op dat betrokkenen op verschillende manieren over (de mogelijkheid van) een SyRI-project en de gegevensverwerking ten behoeve daarvan worden geïnformeerd.
- 4.5 In de eerste plaats is er de algemene kenbaarheid van de wet zelf. Belangrijker is echter dat de Minister van SZW voor aanvang van het project een aankondiging van de toepassing van SyRI met een toelichting daarop in de Staatscourant publiceert.¹⁹ In aanvulling hierop worden, bij toepassing van het risicomodel voor een wijkgerichte aanpak, de burgers in de te onderzoeken wijk door de gemeente over de inzet van SyRI in hun wijk geïnformeerd. Meer specifiek krijgen zij informatie over waarom wat door wie op welke wijze en wanneer wordt gecontroleerd, wat er gebeurt met een risicomelding en hoe zij meer informatie kunnen krijgen. Ook worden betrokkenen desgevraagd geïnformeerd over de vraag of hun gegevens in het register zijn opgenomen, vanzelfsprekend behoudens de aanwezigheid van weigeringsgronden, zoals het belang van een lopend onderzoek.²⁰ Ook als een risicomelding aanleiding geeft tot nader onderzoek, kan de betrokkene er van op de hoogte raken dat er een risicomelding over hem is gedaan.

¹⁸ Zoals het geval is in de in de dagvaarding genoemde rechtspraak van het EHRM, zoals de rechtspraak over de zgn. dataretentieverplichtingen, maar ook de rechtspraak over gegevensverzamelingen door inlichtingendiensten.

¹⁹ Artikel 5a.4 lid 1 Besluit SUWI.

²⁰ Artikel 5a.5 lid 1 Besluit SUWI.

Binnen SyRI is geen sprake van geautomatiseerde individuele besluitvorming, laat staan een verboden vorm daarvan

- 4.6 Niemand wordt met SyRI onderworpen aan een uitsluitend op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering, gebaseerd besluit waaraan voor hem rechtsgevolgen zijn verbonden of dat hem anderszins in aanmerkelijke mate treft.²¹
- 4.7 Van een besluit met rechtsgevolg of vergelijkbare, aanmerkelijke gevolgen is geen sprake. Het gevolg van een risicomelding is dat een bestuursorgaan kan besluiten nader onderzoek te doen, net zoals dat het geval is als handmatig of steekproefsgewijs gevallen voor controle worden geselecteerd. De resultaten van dat nadere onderzoek kunnen vervolgens grond vormen voor bijvoorbeeld een (gedeeltelijke) intrekking van een uitkering. Dat intrekkingbesluit is een besluit dat op rechtsgevolg is gericht. De risicomelding zelf kan niet de grond zijn voor intrekking van een uitkering. De grond voor die intrekking kan enkel het nadere onderzoek zijn dat naar aanleiding van een risicomelding wordt gedaan en als daarin is geconstateerd dat sprake is van onterechte aanspraken, of de betrokkene nu wist dat hij of zij onterecht aanspraak maakte, of niet.
- 4.8 Evenmin is sprake van een besluit dat de betrokkene in aanmerkelijke mate treft. In termen van de European Data Protection Board moet het gaan om 'similarly significant effects' (als een besluit dat is gericht op rechtsgevolg).²² Van de selectie van gevallen voor nadere controle op de rechtmatigheid van een aanspraak kan niet worden gezegd dat die 'similarly significant effects' als een op rechtsgevolg gericht besluit teweeg brengt, of dat die de betrokkene vergelijkbaar, in aanmerkelijke mate treft. Gaat het om een selectie die handmatig of steekproefsgewijs plaatsvindt, dan bestaat daarover geen discussie. Het valt niet in te zien waarom dat anders zou worden als die selectie plaatsvindt met toepassing van SyRI. Het is niet vol te houden dat het doen van een risicomelding de omstandigheden, het gedrag of de keuzes van betrokkenen significant zou beïnvloeden. Van discriminatie of uitsluiting is nog veel minder sprake.
- 4.9 Maar als toch zou moeten worden aangenomen dat sprake is van rechtsgevolgen of aanmerkelijke gevolgen, dan is op meerdere momenten sprake van betekenisvolle menselijke tussenkomst en dus niet van besluitvorming die uitsluitend op een geautomatiseerde verwerking is gebaseerd.²³ Als gezegd gaat de Inspectie SZW eerst handmatig na of er false positives zijn. Daarbij worden alle input- en outputgegevens betrokken. Ten aanzien van de overgebleven gevallen wordt een risicomelding gedaan. Het ontvangende bestuursorgaan maakt na ontvangst van een risicomelding mede op basis van de gegevens die aan die risicomelding ten grondslag liggen, altijd nog een beoordeling van de vraag of er nader onderzoek moet plaatsvinden. Een besluit wordt

²¹ Artikel 22 lid 1 AVG.

²² Richtsnoeren inzake geautomatiseerde individuele besluitvorming en profilering voor de toepassing van Verordening (EU) 2016/679, p. 25.

²³ Zie ook *Kamerstukken II 2017-2018*, 32 761, nr. 122, p. 2 en *Kamerstukken II 2018-2019*, 26 643, nr. 578, p. 4.

bovendien pas genomen naar aanleiding van dat nadere onderzoek, waarbinnen ook hoor- en wederhoor wordt toegepast. Er wordt dus op meerdere manieren voldaan aan de eis van menselijke tussenkomst als bedoeld in de AVG; van louter symbolische menselijke tussenkomst is geen sprake.²⁴

5 Privacyrechtelijke waarborgen

- 5.1 Die privacyrechtelijke waarborgen heeft de Staat uitgebreid toegelicht in zijn conclusie van antwoord. Van belang is dat de wettelijke regeling van SyRI zo is vormgegeven dat de inbreuk die SyRI maakt op de privacy van burgers, wordt beperkt tot het strikt noodzakelijke en dat misbruik wordt voorkomen. De regeling bevat daartoe diverse objectieve criteria en procedurele en materiële voorwaarden. Ik noem deze kort:
- (a) slechts een beperkt en in de wet genoemd aantal partijen kan een verzoek tot de inzet van SyRI indienen. Het gaat daarbij om partijen met taken op het gebied van, kort gezegd, sociale zekerheid en inkomensregelingen. Het Besluit Suwi schrijft voor wat er in ieder geval in het verzoek moet worden vermeld, waaronder de concrete doelstelling van de samenwerking, hoe die samenwerking is georganiseerd en vormgegeven, welke concrete gegevens zullen worden aangeleverd en op welke indicatoren en welk risicomodel het verzoek betrekking heeft.
 - (b) de te gebruiken dataset is beperkt tot maximaal de gegevens die zijn genoemd in het Besluit Suwi;
 - (c) er zijn wettelijk ingebouwde controlemomenten ter beoordeling van de noodzaak van een SyRI-project, de validiteit van het risicomodel en de te hanteren persoonsgegevens; met inachtneming van onder meer deze aspecten beslist de minister van SZW over het verzoek tot toepassing van SyRI;
 - (d) onnodige kennisneming wordt tegengegaan. Het IB wordt ingeschakeld als 'trusted third party', waardoor sprake is van een functionele scheiding tussen de deelnemende partijen in het samenwerkingsverband en de partij die beziet of sprake is van discrepanties tussen de aangeleverde gegevens. Bovendien pseudonimiseert het IB de aangeleverde gegevens, om directe herleidbaarheid te voorkomen. Daarnaast wordt de risicomelding alleen verstrekt aan het bij die risicomelding betrokken bestuursorgaan en blijft de geheimhoudingsplicht van de organisatie die de gegevens heeft verstrekt, voor het betreffende SyRI-project onverkort van kracht;

²⁴ En verder wordt natuurlijk gewezen op de uitzondering van art. 22 lid 2 aanhef en sub b AVG, die van toepassing als niettemin zou moeten worden aangenomen dat sprake is van geautomatiseerde besluitvorming. Dat is in de conclusie van antwoord uitgewerkt.

- (e) gegevens worden slechts samengebracht voor de duur van het project en zijn alleen beschikbaar voor het doel van het project. De gegevens worden per project en afgescheiden van de gegevens van andere projecten opgeslagen. Zij kunnen ook niet onderling met elkaar vergeleken worden. Er gelden strikte bewaartermijnen en het merendeel van de gegevens wordt na zeer korte tijd al weer vernietigd.

6 Afsluiting

- 6.1 Zoals ik hiervoor heb toegelicht, heeft de wetgever gedetailleerd vastgelegd op welke wijze en onder welke procedurele en materiële voorwaarden een SyRI-analyse mag worden uitgevoerd. Zo beschrijft de wettelijke regeling voor SyRI wie, voor welk doel en onder welke voorwaarden SyRI mogen toepassen, en op welke gegevens.
- 6.2 Er is daarmee sprake van een transparante, kenbare en gebalanceerde regeling voor de verwerking van persoonsgegevens ten behoeve van de aanpak van onjuist gebruik van sociale voorzieningen. De regeling vergroot de effectiviteit van fraudebestrijding van sociale zekerheid, maar doet tegelijkertijd recht aan het recht op privéleven van burgers. De regeling biedt de mogelijkheid om gegevens op het terrein van de sociale zekerheid en de inkomensafhankelijke regelingen, de voorkoming en bestrijding van belasting- en premiefraude en het niet naleven van de arbeidswetten te vergelijken, maar is tegelijkertijd ook met veel waarborgen omgeven. Van strijd met artikel 8 EVRM of enige andere ingeroepen een ieder verbindende bepaling van hoger recht is geen sprake.
- 6.3 Met name wijst de Staat er nog eens op dat de rechtspraak waarop eisers in de dagvaarding een beroep doen, niet van toepassing is op SyRI. Er is geen sprake van het heimelijk volgen van grote aantallen burgers en van het in dat kader verzamelen van allerlei privé-communicatie en er is geen sprake van het (langer) bewaren van gegevens en voor een ander doel dan waarvoor die gegevens zijn verkregen. Het gaat bij SyRI daarentegen om het gebruik van bestaande gegevens, die door de verschillende betrokken bestuursorganen worden verwerkt juist met het oog op de vaststelling en controle van aanspraken en die worden gekoppeld om – gericht en daarmee effectiever dan in het geval van een handmatige selectie of steekproef – gevallen te selecteren waarin nader onderzoek kan worden gedaan.
- 6.4 De vorderingen van eisers moeten, voor zover zij daarin ontvankelijk zijn, worden afgewezen.